

“הזבל של האחד הוא האוצר של האחר”

אתר דיה – מזבל למקור הכנסה למועצה

בימים אלה מקדמת מועצה אזורית אשכול פרויקט חדשני וראשון מסוגו בארץ (!) לטיפול כולל בפסולת אורגנית שמקורה במתקני מיון כמו גם בכל הגזם החקלאי של המועצה, לצורך הפקת חשמל נקי.

הפרויקט מתוכנן לקום באתר 'דיה' ונועד לשפר משמעותית את איכות חיי תושבי אשכול במגוון היבטים שהמרכזיים שבהם - סביבתית וכלכלית.

מהו אתר דיה?

אתר דיה הינו אתר ההטמנה המועצתי שנמצא בין גבולות לצאלים ומשמש פתרון קצה לפסולת הביתית והפסולת היבשה של המועצה. האתר מתפקד כיום באופן בו מתבצעת הטמנה ללא מיון ובהתאם נוצר מפגע סביבתי. נושא זה שב ועלה בין מטרוטינו השנתיות לטיפול כוללני בפסולת. יש לנו נכס שאפשר למצותו לטובת תושבי המועצה, ופרויקט זה הוא בדיוק ה"מקפצה" לה ייחלנו.

מהו אופן היישום?

המועצה בליווי ושיתוף המשרד להגנת הסביבה מקדמת תוכנית מפורטת להקמת מתקן חדש ב'דיה' לטיפול כולל בפסולת אורגנית, כולל הגזם החקלאי שהינו מפגע סביבתי במועצה ובכלל הישובים החקלאיים. המטרה להפיק מהפסולת אנרגיה וקומפוסט איכותי, ביעילות כלכלית ותוך הקפדה על תקני איכות סביבה מחמירים ביותר.

איך זה יעבוד?

טיפול קצה בפסולת באמצעות 'עיכול אנאירובי'. כלומר: באמצעות מתקן הכולל סדרה של תאים אטומים בהם גדלים חיידקים מיוחדים המסוגלים לפרק חומר אורגני לגז מתאן בתנאים מבוקרים. המתקן סגור, ובו מערכות ליניקה, סינון וטיפול מתקדם באוויר ובשטפים הנוצרים בתהליך.

ישנן השלכות סביבתיות למועצה שלנו?

לפעילות היום באתר המיושן יש מפגעים סביבתיים: של ריח, אבק, משיכת מכרסמים ובעלי

חיים אחרים. המעבר למתקנים סגורים עם מערכות יניקה וטיפול באוויר, כולל הסככה לקליטת הפסולת וכמובן כל מתקני הטיפול והטמנה של שאריות בלבד תבטל מפגעים אלו. התוכנית לאתר לוותר במסמך סביבתי מפורט בו נדרשנו לבדוק, בין השאר, מפגעי ריח של הפעילויות השונות המתוכננות ולתת לכך מענה. מכאן נקבע כי למרות העלות הנוספת כל המתקנים יהיו סגורים ומבוקרים באופן מלא. בתוכנית הנחיות לשיקום שטח ההטמנה הותיק וכן למופע הבינוי בשטח החקלאי הפתוח.

מהי החלופה?

לא ניתן יהיה להמשיך ולהפעיל את אתר ההטמנה דיה במצב הקיים. ככל שהתוכנית לא תמומש יהיה על המועצה להוביל את הפסולת לאתר אחר, דודאים למשל, ולכך מחיר סביבתי וכלכלי גבוה מאוד.

מה נרויח מזה?

כלכלית וסביבתית ושיפור איכות חיי התושבים. כלכלית - הכנסות ארנונה, הכנסות מדמי שער והכנסות מהפקת אנרגיה בהיקף של 140 מיליון ₪ לתקופת המיזם. בנוסף נחסוך את העלויות הגבוהות של הובלה, עלות הטמנה והיטל הטמנת הפסולת באתרי הטמנה מחוץ למועצה. סביבתית – לראשונה יהיה מענה לפסולת הגזם החקלאי באשכול וימנעו שריפות חקלאיות שמזהמות את הסביבה. כמות הזבל תצומצם וברמה ארצית, הפקת אנרגיה מפסולת תצמצם שימוש באנרגיה המופקת כיום באמצעים מזהמים סביבתית ותמנע הטמנה של פסולת אורגנית בהיקף של 500 טון ביום.

כמה זה יעלה לנו?

הקמת המתקן עולה 250 מיליון ₪. המועצה קיבלה מענק מהמשרד להגנת הסביבה במסגרת תוכנית הממשלה המיוחדת לחיזוק עוטף עזה בהיקף של 40% מעלות הפרוייקט. שאר ההשקעה תגיע מהיזם הזוכה שיקים ויפעיל את האתר למשך 25 שנה.

לאן תנותב ההכנסה מהמיזם?

אשכול פועלת להיות רשות עם עצמאות כלכלית ועם הכנסות משמעותיות שוטפות שאינן תלויות תקציבי ממשלה. הכנסות אלה יתורגמו בהמשך לפיתוח ושיפור איכות החיים של כל תושב ותושבת במועצה בכל התחומים, חינוך, רווחה, איכות סביבה, תרבות וקהילה ועוד.

האם יש עוד מתקנים כאלה בארץ?

העתיד מתחיל כאן! אין עוד מתקנים כאלה בארץ ואשכול עתידה להיות הרשות הראשונה להקים מתקן לטיפול בפסולת והפקת אנרגיה מעיכול אנאירובי.

מי יפעיל? מי זכאי להגיש מרכז?

זכיון שיבחר באמצעות מרכז ויעמוד בכל התנאים, כולל יכולת טכנולוגית הקמה והפעלה של מתקנים זהים בעולם.

מהם לוחות זמנים

אנו שמחים לבשר כי התוכנית של האתר הופקדה בוועדה המחוזית. כמו כן המועצה משלימה את הטיפול מול רשות החשמל וחברת החשמל להבטחת המקום ברשת החשמל ותעריף ההזרמה לרשת הארצית. המועצה משלימה את הטיפול מול רשות מקרקעי ישראל לצורך רכישת יתרת הקרקע ותפרסם את המכרז בחודש דצמבר 2020.

האם מתוכנן מרכז מבקרים?

כן בהחלט. באתר יוקם מרכז מבקרים גדול והביקור באתר יהיה אטרקציה ייחודית במסלול התיירות של המועצה.

אם אני רוצה מידע נוסף?

באתר המועצה תחת ראש המועצה פרויקטים - אתר דיה

[לאתר המועצה <<](#)

אתר מנהל התכנון (ועדה מחוזית)

[לאתר מנהל התכנון <<](#)

הידעתם?

המשרד להגנת הסביבה העמיד לרשותנו טכנולוגיה סופר מתקדמת

כאמור המיזם הינו בליווי המשרד להגנת הסביבה, המתקן משלב שתי טכנולוגיות טובות וותיקות לטיפול בפסולת אורגנית: הראשונה היא עיכול אנאירובי להפקת גז מתאן (גז הטבעי שמופק בים התיכון) והשנייה יצור קומפוס איכותי לחקלאות.

ככל שיש שאלה, הערה או הארה, נשמח להשיבכם.

אנא פנו אלינו בכתובת המייל: pniyot@erc.org.il

גדי ירקוני, ראש המועצה